

1) XEROX PARC – o co se jednalo, v čem spočívá význam?

Byla to komerční (soukromá) laboratoř, která počátkem sedmdesátých let umožnila pokračování výzkumu a vývoje mnoha vědců (např. Douglas Engelbart, Billy English), kteří už nadále nebyli financováni armádou (studená válka už nebyla tak horká). XP přinesl mnoho inovací (především GUI WIMP, koncept tabletu, ethernet, ctrl+c – ctrl+v), které pak zužitkoval především Apple (Steve Job v rámci námluv Applu a Xeroxu tuto laboratoř na sklonku 70. let navštívil)

2) Eliza efekt – o co se jedná?

V diskurzu TIM (Wardrip – Fruin) představuje tendenci na základě bohaté povrchové struktury (reprezentace) usuzovat na komplexní procesuální funkce. Na základě toho, že program odpovídá na otázky například předpokládáme inteligenci, řečový akt se sémantickou vrstvou apod. EE byl pojmenován podle programu ELIZA/DOCTOR Josepha Weizenbauma, jenž byl „prvním chatbotem“.

3) Rozšiřování sítí v 80. letech probíhá v rámci tří různorodých proudů. Charakterizujte je.

Akademie – užívá se síť Arpanet a síť Usenet. Usenet slouží spíše k diskusím, Arpanet ke sdílení;

Subkultury – ty využívají především technologii BBS nebo třeba (placené) fórum The WELL;

Komerční sítě – služby jako The Source, Quantum link, AOL, Prodigy, Minitel. Nabízí se zde recenze, hry, zpravodajství a především e-mail.

4) Nejrozšířenější pozicí stran náhledu na svobodnou vůli představuje tzv. kompatibilismus (činíme svobodná rozhodnutí, to ale probíhá jen v rámci mezí daných vlastní motivací). Jak tohoto může být zneužito pomoci velkých dat? Uvedte skutečný či hypotetický příklad.

Velká data mohou motivaci odhalit – a pokud znám motivaci, mohu tedy manipulovat i člověkem dělajícím svobodná rozhodnutí. Př. Cambridge Analytica – druhý dodatek mohu podporovat proto že mám strach nebo proto, že chci vnoučata naučit lovit.

5) Kdo v první polovině 20. století formuloval teoretický rámec příchodu post-nedostatkové společnosti?

Z čeho vycházel?

John M. Keynes; vycházel z extrapolace růstu produktivity práce (snižující se počet jednotek práce k výrobě/zajištění statku/služby X), která by za udržení jím identifikovaného tempa znamenala, že Cca v r. 2030 nebude na výrobu/zajištění toho co v r. 1930 zapotřebí již žádná lidská práce.

6) Brynjolfsson a McAfee mluví o trzích superhvězd. Co tím myslí? Uveďte příklad.

Jsou to trhy, kde má dominantní postavení jeden jediný subjekt (případně několik málo – 2, 3). To dáno především digitalizací a nivelizací geografických faktorů, které nahrávají protěžování výkonu relativního nad výkonem absolutním (prostě si vezmu to nejlepší, protože můžu). Příklad: trh s virtuálním reklamním prostorem (Google a FB mají 80 % příjmů z veškeré digitální reklamy), trhy kde působí e-shopy (to se samozřejmě netýká veškerého zboží), některé trhy se softwarem

7) Co je „síťový efekt“? Uveďte příklad jeho užití tzv. technologickým sektorem.

Síťový efekt vytváří situaci, kdy každý další uživatel nebo produkt zvedá hodnotu těch ostatních. Dobrý příklad je pak Google – jednotlivá vyhledávání zlepšují funkčnost jeho algoritmu a to, že je lepší pak láká více lidí. Nebo třeba sociální sítě – Facebook je tím užitečnější, čím je na něm více lidí.

8) Co je „křížová subsidiace“? Uveďte příklad jejího užití tzv. technologickým sektorem.

Je to obchodní model, kde snižování ceny jednoho produktu vede ke zvyšování ceny jiného produktu. Dobrým příkladem je Facebook. To, že je pro jednotlivce zadarmo, zvyšuje jejich počet, a to že jich je zde hodně zvyšuje cenu reklamního prostoru, který je zde nabízen.

9) Čím je v rámci kybernetických konfliktů významný červ Stuxnet?

Jako zatím jediná (známá) kybernetická zbraň způsobil skutečnou fyzickou destrukci – Stuxnet se vymyká z běžných soft metod, kterými jsou kybernetické konflikty vedeny.

10) John Perry Barlow chtěl, aby byl kyberprostor na prostoru fyzickém nezávislý. Proč je tento jeho požadavek (ne)splnitelný?

Kyberprostor funguje díky elektřině a ta se získává jen a pouze v prostoru fyzickém. Dráty někudy vedou, servery někde jsou, jedni uživatelé ovlivňují fyzické životy uživatelů jiných.

Bonusová otázka: Co to je (v kontextu předmětu) „ring“? S jakými problémy je nyní spojován(a)?

Ring je bezpečnostní kamera opatřená reproduktorem a je určena do domácností (vyrábí ji firma propojená s Amazonem). Ring nemá zrovna ideální způsob autentifikace (jméno a heslo pouze) a díky tomuto se k ní podařilo získat přístup hackerům, kteří se tam přihlašovali pomocí zcizených dat z ostatních uživatelských účtů dotyčných vlastníků ringu. Na základě tohoto pak své oběti sledovali a interagovali s nimi. Šlo především o nevkusnou zábavu, na základě které pak vznikl podcast (pouštěli tam různé zvuky, s malým dítětem mluvili jako Santa Claus, starou paní naháněli po domě s „I'll terminate you“...). Kromě toho je však „problémem“ ringu i to, že poskytuje data policii.